

9. Charakteristika předmětů ZŠ - 2. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace:

Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník 5 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního rozvoje národa

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s dramatickou výchovou (literatura, sloh), dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi, hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

V českém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: MKV, EV, VDO, EGS, OSV a MDV (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení, uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění, má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV cizí jazyk. Cílem je nejen osvojení řečových a poslechových dovedností, schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, využití jazyka v běžných životních situacích a budoucím povolání, ale i získání zájmu o studium cizích jazyků. Současně se žáci též seznamují se základními zeměpisnými, hospodářskými, společensko-politickými, kulturními a historickými realitami zemí příslušné jazykové oblasti, což přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Výuka je realizována ve formě klasické vyučovací hodiny s využitím výkladu, četby, poslechu, dialogizace, scének a písní, samostatné práce a skupinového vyučování, projektů, her a soutěží. Žáci rovněž mohou využívat počítačovou učebnu, kde mají přístup k internetu. Příležitostně jsou organizovány výjezdy do zahraničí, olympiády a soutěže v rámci školy i mimo ni. V anglickém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: **MKV, EV, VDO, EGS, OSV a MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává a vyhodnocuje informace
  - vybírá různé metody a strategie a efektivně je využívá v učebním procesu
  - chápe jevy v kontextu, propojuje znalosti a vytváří si komplexnější pohled na svět
  - hodnotí vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- je schopen pochopit problém a nalézt vhodné řešení
  - vyhledá dílčí údaje a použije je pro výsledné řešení

Kompetence komunikativní

- Žák
- komunikuje na odpovídající úrovni
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů
  - naslouchá výrokům druhých a adekvátně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální

- Žák
- účinně spolupracuje v rámci skupiny
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k diskusi
  - je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory ostatních a je schopen adekvátně obhajovat svá stanoviska
  - umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žák
- je schopen efektivně organizovat svou práci
  - využívá získané zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj

Anglický jazyk – další cizí jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

7. - 9. ročník 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah předmětu německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV – další cizí jazyk. Cílem je nejen osvojení řečových a poslechových dovedností, schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, využití jazyka v běžných životních situacích a budoucím povolání, ale i získání zájmu o studium cizích jazyků. Současně se žáci též seznamují se základními zeměpisnými, hospodářskými, společensko-politickými, kulturními a historickými realiami zemí příslušné jazykové oblasti, což přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Výuka je realizována ve formě klasické vyučovací hodiny s využitím výkladu, četby, poslechu, dialogizace, scének a písní, samostatné práce a skupinového vyučování, projektů, her a soutěží. Žáci rovněž mohou využívat počítačovou učebnu, kde mají přístup k internetu. Příležitostně jsou organizovány výjezdy do zahraničí, olympiády a soutěže.

V anglickém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: **MKV, EV, VDO, EGS, OSV a MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává a vyhodnocuje informace
  - vybírá různé metody a strategie a efektivně je využívá v učebním procesu
  - chápe jevy v kontextu, propojuje znalosti a vytváří si komplexnější pohled na svět
  - hodnotí vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- je schopen pochopit problém a nalézt vhodné řešení
  - vyhledá dílčí údaje a použije je pro výsledné řešení

Kompetence komunikativní

- Žák
- komunikuje na odpovídající úrovni
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů
  - naslouchá výrokům druhých a adekvátně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální

- Žák
- účinně spolupracuje v rámci skupiny
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k diskusi
  - je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory ostatních a je schopen adekvátně obhajovat svá stanoviska
  - umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žák** - je schopen efektivně organizovat svou práci
- využívá získané zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj

Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah předmětu německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV cizí jazyk. Cílem je nejen osvojení řečových a poslechových dovedností, schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, využití jazyka v běžných životních situacích a budoucím povolání, ale i získání zájmu o studium cizích jazyků. Současně se žáci též seznamují se základními zeměpisnými, hospodářskými, společensko-politickými, kulturními a historickými realitami zemí příslušné jazykové oblasti, což přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Výuka je realizována ve formě klasické vyučovací hodiny s využitím výkladu, četby, poslechu, dialogizace, scének a písní, samostatné práce a skupinového vyučování, projektů, her a soutěží. Žáci rovněž mohou využívat počítačovou učebnu, kde mají přístup k internetu. Příležitostně jsou organizovány výjezdy do zahraničí, olympiády a soutěže.

V německém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: **MKV, EV, VDO, EGS, OSV a MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák** - vyhledává a vyhodnocuje informace
- vybírá různé metody a strategie a efektivně je využívá v učebním procesu
- chápe jevy v kontextu, propojuje znalosti a vytváří si komplexnější pohled na svět
- hodnotí vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- Žák** - je schopen pochopit problém a nalézt vhodné řešení
- umí vyhledat dílčí údaje a použít je pro výsledné řešení

Kompetence komunikativní

- Žák** - komunikuje na odpovídající úrovni
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů
- naslouchá výrokům druhých a adekvátně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální

- Žák** - účinně spolupracuje v rámci skupiny, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívají k diskusi
- je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

- Žák** - respektuje názory ostatních a je schopen adekvátně obhajovat svá stanoviska
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žák** - je schopen efektivně organizovat svou práci
- využívá získané zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj

Německý jazyk – další cizí jazyk

Obsahové a organizační vymezení předmětu

7. - 9. ročník 2 hodiny týdně

Osvojování cizího jazyka poskytuje žákům předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak při dalším studiu. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Obsah výuky se koncentruje na základní řečové dovednosti, jež jsou zapotřebí v situacích, do kterých se může žák dostat při svých jazykových znalostech úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Probíraným tematickým celkům odpovídá gramatika a slovní zásoba, které představují základní stavební kameny použitého jazyka. Výuka na úrovni A1 a A2 se soustřeďuje na porozumění slyšenému a čtenému textu, a to v běžných každodenních situacích, v menší míře na produkci a interakci.

V německém jazyku jsou realizována tato průřezová témata: **MKV, EV, VDO, EGS, OSV a MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák** - vyhledává, třídí, srovnává a vyhodnocuje informace z různých zdrojů

- pracuje s textem - hlavní myšlenky, interpretace textu
- hodnotí vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- je schopen pochopit problém a nalézt vhodné řešení
  - umí vyhledat dílčí údaje a použít je pro výsledné řešení

Kompetence komunikativní

- Žák
- je schopen účinně, souvisle, výstižně a správně komunikovat - naslouchání, dramatizace, mluvní cvičení, rozhovor
  - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů
  - využívá komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální

- Žák
- účinně spolupracuje v rámci skupiny, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívají k diskusi
  - je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory ostatních a je schopen adekvátně obhajovat svá stanoviska
  - zajímá se o dění v zahraničí - poznávací zájezdy, korespondence v cizím jazyce, poznávání jiných kultur
  - umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žák
- je schopen efektivně organizovat svou práci
  - pracuje ve skupině - stanovení pravidel, rozdělení práce
  - využívá získané zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj

Matematika a její aplikace:

Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník 5 hodin týdně

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika - převody jednotek, rovnice, zeměpis - měřítko, výpočty, chemie - řešení rovnic, převody jednotek).

V matematice jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, VDO a EGS** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- má osvojené základní matematické pojmy a vztahy
  - vytváří si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
  - využívá prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model
  - provádí rozbor problému a plánu řešení
  - odhaduje výsledky
  - volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

- Žák
- zdůvodňuje matematické postupy
  - vytváří hypotézy
  - komunikuje na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje ve skupině
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  - věcně argumentuje
  - je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje názory ostatních
  - formuje své volní a charakterové rysy
  - zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žák
- zdokonaluje svůj grafický projev
  - efektivně organizuje vlastní práci

Informatika

Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V inforaticce jsou realizována tato průřezová témata: **OSV**, **MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- je zadávanými úkoly veden k samostatnému objevování možností využití inforatických a komunikačních technologií v praktickém životě
  - využívá zkušeností s jiným softwarem
  - spolupracuje s ostatními žáky, používá nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
  - využívá svých poznámek při praktických úkolech
  - učí se pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
  - učí se chápat, že v životě se při práci s inforatickými a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
  - je veden nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- Žák**
- se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie - některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
  - při komunikaci se učí dodržovat vžitá pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- při práci je veden ke kolegiální radě či pomoci
  - učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
  - je přizván k hodnocení prací
  - učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- Žák**
- je seznámen s legislativou a zákony
  - používá zabezpečení, hesla, ...
  - kriticky hodnotí obsahy sdělení a inforatic na internetu

Kompetence pracovní

- Žák**
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
  - využívá ICT pro hledání inforatic důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- Žák**
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, inforatic a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich užívání
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení inforatic v digitálním prostředí jedná eticky

Člověk a společnost:

Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět dějepis, který vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a společnost, se vyučuje jako samostatný předmět. Jeho cílem je:

- podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- poznávání společenských jevů, dějů, osobností, které vytvářely obraz světa
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Předmět dějepis se úzce prolíná s dalšími vyučovacími předměty - zeměpisem, matematikou, fyzikou, přírodopisem, chemií, výtvarnou výchovou, jazyky, občanskou výchovou, tělesnou výchovou (viz učební osnovy předmětu).

V dějepisu jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, VDO, EV, MKV, EGS, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení
  - podle svých možností propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí
  - vytváří si širší pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti
  - podle svých možností samostatně řeší problémy
  - je schopen obhájit své názory

Kompetence komunikativní

- Žák
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
  - vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
  - účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů apod.
  - využívá informační a komunikační prostředky a technologie komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- Žák
- účinně pracuje ve skupině
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v pracovním týmu
  - chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení problému

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
  - odmítá útlak a hrubé zacházení
  - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
  - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje daná pravidla, plní si povinnosti
  - dokáže využívat svých znalostí v životě

Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. - 9. ročník 1 hodina týdně

Cílem předmětu je:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- orientace v problematice peněz a cen a odpovědné spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- vedení k sebepoznávání

V občanské výchově jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, VDO, EV, MKV, EGS a MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
  - propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
  - získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- tvořivě přistupuje k řešení problému
  - vyhledá vhodné informace, pracuje s nimi a umí nalézt řešení
  - kriticky myslí a je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- Žák
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
  - umí naslouchat druhým lidem, komunikuje na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje v týmu, naslouchá a pomáhá druhým
  - upevňuje dobré mezilidské vztahy
  - hodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- Žák
- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
  - respektuje názory ostatních
  - formuje si volní a charakterové rysy
  - zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žák
- efektivně organizuje vlastní práci

Člověk a příroda: Fyzika

Obsahové, organizační a časové vymezení

6. - 9. ročník 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává, třídí a propojuje informace
  - používá odbornou terminologii
  - samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace
  - nalézá souvislosti mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- využívá základní postupy badatelské práce
  - nalézá problém, formuluje, hledá a volí postup jeho řešení
  - vyhodnocuje získaná data

Kompetence komunikativní

- Žák
- pracuje ve skupině, komunikuje s ostatními žáky
  - respektuje názorů druhých, vede diskusi

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje při řešení problému s ostatními žáky
  - pomáhá ostatním spolužákům

Kompetence občanské

- Žák
- šetrně využívá elektrickou energii
  - umí posoudit efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
  - upřednostňuje obnovitelné zdroje (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- Žák
- chová se bezpečně při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

8. - 9. ročník 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy realizace:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách a demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- zeměpis - surovinové zdroje chemického průmyslu
- přírodopis - význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví
- fyzika - vlastnosti látek a z části
- matematika - chemické výpočty.

V chemii jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, EV, EGS, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- chápe pozorování jako základní formu zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají
  - využívá chemických vlastností látek k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy
  - správně používá chemické termíny, symboly a značky
  - samostatně formuluje závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- volí různé způsoby řešení, obhajuje svá rozhodnutí
  - promýšlí pracovní postupy při praktických řešení
  - nachází příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětluje jejich chemickou podstatu
  - aplikuje poznatky v praxi

Kompetence komunikativní

- Žák**
- správně užívá chemické symboly a značky
  - podle svých možností věcně argumentuje, navzájem komunikuje při zadaných úkolech

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- spolupracuje s ostatními spolužáky, smysluplně diskutuje, respektuje názory druhých

Kompetence občanské

- Žák**
- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
  - dodržuje pravidla slušného chování
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
  - zodpovědně se chová v krizových situacích (umí přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- Žák**
- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení
  - dodržuje vymezená pravidla z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
  - je schopen využít poznatků v běžné praxi

Přírodopis

Obsahové, organizační a časové vymezení

6., 7. a 9. ročník 2 hodiny týdně

8. ročník 1 hodina týdně

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podpoře hledání, pozorování a pochopení vzájemných souvislostí spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje prostředky a metody pro porozumění přírodním zákonitostem. Dává základ pro pochopení a využívání současných technologií, pomáhá lepší orientaci v běžném životě. Vede k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních jevů, souvislosti v ekosystémech. Vede žáky k poznání přírody jako systému, kde je vše vzájemně

propojeno a vzájemně se ovlivňuje, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Podporuje otevřenost myšlení a zejména pochopení důležitosti zachování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Otevírá příležitost pro alternativní názory, logické uvažování a kritické myšlení. Využívá přírodovědného poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Vede žáky k uvědomění si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka a jeho zdraví.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti člověk a příroda, ale i s předměty z oblasti člověk a zdraví a člověk a svět práce, a to s fyzikou, chemií, zeměpisem a s pracovní výchovou.

V přírodopisu jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, VDO, EV, MKV, EGS, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává, třídí a propojuje informace
  - používá odbornou terminologii k přesnému a výstižnému vyjadřování
  - samostatně experimentuje, pozoruje a získává informace k následnému vyhodnocení
  - nalézá souvislosti mezi získanými informacemi

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- volí vhodné postupy
  - nalézá a řeší problémy, dovede analyzovat získané informace a formulovat výsledky

Kompetence komunikativní

- Žák
- pracuje ve skupinách, vede komunikaci s ostatními žáky
  - respektuje názory druhých, je ohleduplný
  - formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- Žák
- spolupracuje při řešení problémů
  - je ochotný pomoci

Kompetence občanské

- Žák
- šetrně využívá učební pomůcky
  - je aktivní při ochraně životního prostředí a pomáhá při zachování ekosystémů
  - provádí prevenci při ochraně zdraví a prevenci před nebezpečím návykových látek

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje bezpečné chování při práci s materiálem i přístroji
  - dodržuje hygienu, čistotu a pořádek na pracovišti

Zeměpis

Obsahové, organizační a časové vymezení

6. - 8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávací obsah zeměpisu vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Člověk a příroda. Tento předmět směřuje k zisku a rozvoji orientace v geografickém prostředí, osvojení hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Žáci jsou vedeni k respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů, k podpoře ochrany životního prostředí a k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Žáci pracují se zdroji geografických informací, rozvíjí kritické myšlení, logické uvažování a snaží se aplikovat geografické poznatky v praktickém životě. Uplatňují v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině a v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných situacích.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie, fyzika, přírodopis.

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika, informatika, dějepis.

V zeměpisu jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, VDO, EV, MKV, EGS, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává a vyhodnocuje informace, vybírá různé metody a strategie a efektivně je využívá
  - chápe jevy v kontextu, propojuje znalosti
  - vytváří si komplexnější pohled na svět a formuluje závěry
  - poznává smysl a cíl učení, hodnotí vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- je schopen pochopit problém a nalézt vhodné řešení
  - umí vyhledat dílčí údaje a použít je pro výsledné řešení
  - myslí kriticky, je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- Žák
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
  - vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - naslouchá výrokům druhých a adekvátně na ně reaguje

Kompetence sociální a personální

- Žák
- účinně spolupracuje v rámci skupiny

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi
- je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

- Žák**
- respektuje názory ostatních a je schopen adekvátně obhajovat svá stanoviska
  - umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
  - uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
  - chápe základní environmentální problémy, jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- Žák**
- je schopen efektivně organizovat svou práci
  - využívá získané zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj
  - je seznámen s pravidly bezpečného chování v terénu

Umění a kultura:

Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. ročník	2 hodiny týdně
7. a 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova je zaměřeno na:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvoj tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přístup k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nových informačních a komunikačních technologií
- na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (vztah k evropské a světové kultuře)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty, řady.

Ve výtvarné výchově jsou realizována tato průřezová témata: OSV, EV, VDO, MKV, EGS, MDV (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- pozná vlastní pokroky
  - organizuje vlastní činnost

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- rozpozná výtvarný problém
  - hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- Žák**
- vyjádří a obhájí svůj názor
  - toleruje názor druhých
  - dodržuje etiku komunikace

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- respektuje pravidla při práci v týmu
  - svou pracovní činností kladně ovlivňuje kvalitu práce

Kompetence občanské

- Žák**
- při propagaci školních akcí vytváří plakáty, upoutávky, PF, kterými prezentuje školu
  - respektuje názor druhých
  - prezentuje výsledky své práce, účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

- Žák**
- koncentruje se na svůj pracovní výkon
  - dodržuje vymezená pravidla
  - vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
  - dodržuje hygienická pravidla

Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. - 9. ročník	1 hodina týdně
----------------	----------------

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu hudební výchova je zaměřeno na:

- aktivní vnímání hudby a zpěvu
- využívání hudby a zpěvu jako prostředku komunikace

- porozumění hudebnímu umění prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností
- rozvoj hudebnosti žáka

Vyučovací předmět hudební výchova je spjat s literární výchovou, výtvarnou výchovou, dějepisem.

V hudební výchově jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, VDO, MKV, EGS, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení a tvůrčích činnostech
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- samostatně řeší problémy
  - činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- Žák
- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu
  - vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - rozumí různým typům textů a záznamů, tvořivě je využívají ke svému rozvoji
  - aktivně se zapojuje do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- Žák
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  - přispívá k diskusi, respektuje různá hlediska

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění
  - respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- Žák
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
  - dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Člověk a zdraví:

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

6. a 9. ročník	3 hodiny týdně
7. a 8. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pohybem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

V tělesné výchově jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, EV, VDO, MKV, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- poznává smysl a cíl svých aktivit
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
  - používá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, uživatele internetu

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
  - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
  - řeší problémy v souvislosti s nespornými chováním, nevhodným sportovním prostředím
  - řeší problémy v souvislosti s nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

- Žák
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
  - reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává
  - organizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

- Žák
- jedná v duchu fair - play, dodržuje pravidla, označuje přestupky
  - respektuje opačné pohlaví, - zvládá pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

- Žák
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu

- projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, hodnotí cvičení, je ohleduplný a taktní

Kompetence pracovní

- Žák**
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
  - užívá jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví se vyučuje na 2. stupni v rámci tematických celků v předmětech Tělesná výchova, Občanská výchova, Přírodopis, Chemie, Pracovní výchova

Člověk a svět práce:

Pracovní výchova

Obsahové, organizační a časové vymezení

6. - 8. ročník 1 hodina týdně

V šestém a sedmém ročníku se vyučují pěstitelské práce, technické práce, domácnost, v osmém ročníku se začíná navíc vyučovat příprava pokrmů, svět práce a v devátém ročníku provoz a údržba domácnosti.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu pracovní výchova je zaměřeno na:

- získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti
- vytváření životní a profesní orientace žáků
- kontakt s lidskou činností a technikou v různých podobách a v širokých souvislostech
- doplnění základního vzdělání o praktické pracovní dovednosti a návyky, které jsou nezbytnou složkou pro uplatnění člověka v dalším životě, ve společnosti a v rodině
- tvůrčí myšlenkovou spolupráci a dobrou organizaci práce žáků
- bezpečné a šetrné zacházení s pracovními nástroji, k dodržování pracovní hygieny a pořádku na pracovišti

Předmět pracovní výchova je součástí vzdělávacího oboru člověk a svět práce, ale souvisí i s předměty v oblasti člověk a příroda či člověk a zdraví: chemie, přírodopis, zeměpis a fyzika.

V pracovní výchově jsou realizována tato průřezová témata: **OSV, EV, EGS, MKV, MDV** (viz učební osnovy předmětu).

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- používá odbornou literaturu, využívá informací tisku, televize, internetu
  - samostatně pozoruje, třídí a hodnotí informace
  - analyzuje a hledá souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- volí správné pracovní postupy - jednoduchost a praktičnost
  - plánuje své činnosti
  - volí a používá vhodné pracovní a ochranné pomůcky

Kompetence komunikativní

- Žák**
- spolupracuje ve skupině, komunikuje
  - je ohleduplný, respektuje názory ostatních

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- je ochoten pomáhat
  - má pocit odpovědnosti
  - orientuje se v různých oborech lidské činnosti, v možnostech uplatnění a v profesní orientaci

Kompetence občanské

- Žák**
- šetrně zachází s pracovními pomůckami
  - uvědomuje si potřebnost ochrany životního prostředí
  - uvědomuje si důležitost třídění odpadu a následné recyklace

Kompetence pracovní

- Žák**
- dodržuje vhodné pracovní postupy
  - volí vhodné pracovní pomůcky
  - dodržuje bezpečnostní zásady, hygienu a pořádek na pracovišti
  - užívá ochranné pomůcky, pracovní oděv